

گفت و گو با مهندس پور خلیل، دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان

آزادی سیمان از بند دولتی

نرگس نیک‌ضمیر

تولید سیمان به عنوان یک ماده ضروری در اجرای طرح‌های عمرانی اعم از ساختمانی و صنعتی همواره از اهمیت ویژه‌ای در کشور برخوردار بوده و دولتهای مختلف سعی داشته‌اند با برنامه ریزی دقیق در جهت رشد تولید این محصول، قیمت تمام شده پروژه‌ها را کاهش دهند و زمینه برای تسریع در اجرای طرح‌ها را فراهم سازند. یکی از راهکارهای اصلی دستیابی به این هدف آزادسازی قیمت سیمان و خروج کامل آن از سبب حمایتی دولت است تا به این ترتیب مقدمات لازم برای تولیدی رقابتی و در نتیجه عرضه سیمان در بورس کالا فراهم شود. به همین منظور در تیر سال جاری اجرای مرحله اول خروج سیمان از سبب حمایتی دولت با تصویب هیأت دولت آغاز شد تا راه نجاتی باشد برای طرح‌های جدید سیمانی که با زیان تولید همراه شده بودند و علاوه بر این عاملی برای جذب سرمایه‌گذاران به سمت صنعت سیمان باشد. برای مروری بر آنچه در سالهای قبل در صنعت سیمان گذشت و پیش‌بینی چشم‌انداز این صنعت در سالهای آتی با محمدحسن پورخلیل، دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان گفت و گو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید:

زیان بفروشدند. این اتفاق نشان دهنده نداشتن توجه اقتصادی اجرای طرح‌های سیمانی بود و لذا سیستم بانکی نیز در اختصاص تسهیلات مالی به طرح‌های سیمانی نمی‌توانست به طور مطلوب عمل کند. دولت متوجه این امر و به ویژه سیر صعودی قیمت سیمان در بازار آزاد شد و به همین دلیل طرح ساماندهی تولید و توزیع سیمان با هدف تنظیم بازار، پس از تصویب در کمیته ماده یک طرح جامع سیمان مورد تأیید

مشخص می‌شد و علاوه بر تشویق سرمایه‌گذاران در صنعت سیمان برای ایجاد تعادل در عرضه و تقاضا، دولت مکلف شد در راستای خروج سیمان از سبب حمایتی دولت با تضمین اجرای کامل طرح جامع برای تولید کنندگان و سرمایه‌گذاران عمل کند.

به این ترتیب در اسفند سال ۸۴ سیمان از سبب حمایتی دولت حذف و سرمایه‌گذاری در این صنعت رونق گرفت و بخش خصوصی با امید به ادامه اجرای این مصوبه سهم قابل توجهی در سرمایه‌گذاری‌ها بر عهده گرفت.

اجرای طرح جامع سیمان تا چه زمانی ادامه داشت و آیا این طرح توانست در عرضه و تقاضا تعادل ایجاد کند؟

اجرای این طرح مدت زیادی طول نکشید و متأسفانه یکبار دیگر در مهر ۸۴ سیمان دوباره به سبب حمایتی بازگردانده شد و در پی آن اجرای طرح‌های سیمان بدلیل اینکه حدود سه سال تعدیل قیمت به این محصول تعلق نگرفت، با مشکل تأمین منابع مالی روبرو و زمان اجرای طرح‌ها نیز طولانی شد. علاوه بر این سرمایه‌گذاران ناچار بودند پس از راه‌اندازی پروژه‌های خود، سیمان تولیدی را با

برای شروع لطفاً بفرمائید بحث آزادسازی قیمت سیمان از چه زمانی آغاز شد و عملی شدن آن با چه فراز و نشیب‌هایی همراه بود؟

تصمیم‌گیری در مورد قیمت‌گذاری سیمان سالیان متمادی توسط شورای اقتصاد صورت می‌گرفت تا اینکه در سال ۷۶ پس از یک دوره شش ساله آزادسازی تدریجی بر مبنای ستاد پشتیبانی تنظیم‌بازار سیمان، این محصول از شمول قیمت‌گذاری خارج و در نهایت براساس مصوبه اول مهر ۷۸ شورای اقتصاد، قیمت‌گذاری سیمان آزاد و نظارت بر تنظیم بازار به وزارت صنایع سپرده شد. اما مدت زیادی نگذشت که دوباره در ۲۲ اردیبهشت ۸۲ بر اساس مصوبه دولت این محصول به سبب حمایتی دولت برگردانده شد و پس از گذشت یک سال در تاریخ ۲۱ خرداد ۸۱ هیأت وزیران به منظور کنترل بازار سیمان مصوبه‌ای را با امضای وزرای صنایع و بازرگانی برای اجرای طرح جامع سیمان ابلاغ کرد.

بر اساس این طرح به منظور تعدیل بازار سیمان، قیمت این محصول هر سه ماه یکبار بر اساس قیمت حاشیه بازار با هدف حذف رانت

جدول پیش‌بینی شروع به تولید کارخانجات جدید سیمان سال ۱۳۸۷

ظرفیت	استان	پروژه
۹۹۰/۰۰۰	خراسان رضوی	جوین سبزوار
۹۹۰/۰۰۰	خوزستان	توسعه کاروان
۹۹۰/۰۰۰	فارس	لامرد
۹۹۰/۰۰۰	گلستان	پیوند گلستان
۹۹۰/۰۰۰	همدان	نهلوند
۱/۰۰۰/۰۰۰	آذربایجان غربی	توسعه ارومیه
۵۹۵۰۰۰۰	جمع	

به بازار از آرامش نسبی برخوردار شده است. در همین حال واردات چندین محموله سیمان و کلینکر از ترکیه و مالزی به منظور تنظیم بازار سیمان آذربایجان و استان های مرکزی کشور در دستور کار قرار دارد که اجرای آن در کنار جابجایی کلینکر و سیمان داخلی تأثیر مناسبی در کنترل قیمت بازار داخلی خواهد داشت.

■ و سخن پایانی؟

صحبت پایانی اینکه با اجرای طرح ساماندهی تولید و توزیع سیمان کشور، مرحله اول طرح خروج سیمان از سبید حمایتی دولت عملی شده و با تشکیل کار گروه تنظیم بازار متشکل از مدیران صنعت سیمان بعنوان دبیر کار گروه و رؤسای سازمانهای بازرگانی و صنایع و معادن استانها تصمیمات لازم برای بهبود و ارتقاء وضعیت بازار سیمان هر استان اتخاذ خواهد شد که امیدواریم اجرای این راهکارها تأثیر مطلوبی در رشد تولید سیمان کشور و حذف رانت موجود در بازار این محصول داشته باشد.

به طور مسلم این طرح روند اجرای پروژه های سیمانی را تسریع می بخشد و با راه اندازی سریعتر طرح های سیمانی علاوه بر رشد ظرفیت تولید سیمان کشور امکان ایجاد تعادل در عرضه و تقاضا و تنظیم کامل بازار سیمان فراهم خواهد شد. در حال حاضر ظرفیت تولید سیمان در کشور ۵۵ میلیون تن است که این رقم با اجرای طرح های توسعه ای تا پایان سال به ۶۴ میلیون تن خواهد رسید.

هم اکنون اجرای چندین طرح سیمانی در مراحل نهایی قرار دارد و به زودی شاهد راه اندازی آنها خواهیم بود.

البته با شروع به تولید چهار پروژه یک میلیون تنی در استان های پر مصرف شامل خراسان رضوی، قم، اصفهان و مرکزی بهبود بازار داخلی سیمان را خواهیم داشت و با تثبیت تولید در کارخانه شهرکرد و واحد بهینه سازی شده سیمان نکا نیاز بازار مصرف استان های مربوطه به طور کامل تأمین می شود.

■ اجرای مرحله اول خروج سیمان از سبید حمایتی دولت تاکنون چه تأثیری بر قیمت این محصول در بازار آزاد داشته است؟

در مدتی که از شروع اجرای این طرح در کشور می گذرد عرضه سیمان کارخانه های داخلی ۱۰ تا ۱۵ درصد افزایش یافته و در پی عرضه مستقیم سیمان در اکثر کارخانه های سیمان مراکز استانها، کاهش زمان تحویل این محصول به مشتری و اعمال چندین راهکار مؤثر با هماهنگی تعاونی مصالح فروشان کشور، قیمت بازار آزاد سیمان حداقل ۳۰ درصد کاهش یافته

هیأت دولت قرار گرفت و به بخش های مربوطه ابلاغ شد.

■ طرح ساماندهی تولید و توزیع سیمان چه زمانی به بخش های مربوطه ابلاغ شد و این طرح چه جزئیاتی را شامل می شود؟

این طرح روز ۱۲ تیر سال جاری به طور رسمی ابلاغ شد و بر اساس آن قیمت فروش تعادلی هر تن سیمان تیپ یک در کارخانه ۴۸ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین شد بطوریکه قیمت مصرف کننده سیمان با احتساب هزینه حمل و سود عمده و خرده فروشی حدود ۶۵ هزار تومان محاسبه می شود. در ضمن مسئولیت رعایت این نرخ در بازار به عهده انجمن صنفی سیمان است. بر اساس طرح ساماندهی تولید و توزیع سیمان کارخانه های تولید کننده بابت فروش هر تن محصول خود با قیمت جدید، مبلغ چهار هزار تومان به منظور تأمین بودجه تنظیم بازار به حساب انجمن صنفی سیمان واریز خواهند کرد که البته این رقم برای کارخانه های جدید که پس از نیمه دوم سال ۸۴ راه اندازی شده اند و در عمل زیان ده هستند، هزار تومان تعیین شده است. به این ترتیب با وجود این بودجه، ابزار تنظیم بازار و رساندن سیمان و کلینکر به استان های پر مصرف فراهم است. همچنین واردات سیمان و کلینکر و عرضه سیمان در بازار مصرف به قیمت مصوب دولتی با پوشش زبان واردات از محل این بودجه، جزء راهکارهای پیش بینی شده در طرح مورد نظر است.

■ اجرای طرح ساماندهی صنعت سیمان چه تأثیری در اجرای طرح های جدید سیمانی خواهد داشت؟

جدول پیش بینی شروع به تولید کارخانجات جدید سیمان سال ۱۳۹۰

ظرفیت	استان	پروژه
۹۹۰/۰۰۰	سیستان و بلوچستان	زابل
۲/۱۰۰/۰۰۰	سامان غرب (۲ خط)	کرمانشاه
۱/۰۵۰/۰۰۰	خوزستان	عمران اریا
۱/۰۲۰/۰۰۰	خراسان شمالی	اسفراین
۹۹۰/۰۰۰	خراسان شمالی	سمنگان
۲/۱۰۰/۰۰۰	سمنان	رویال
۹۹۰/۰۰۰	سمنان	فیروز کوه سمنان
۹۹۰/۰۰۰	سمنان	البرز سمنان
۹۹۰/۰۰۰	کرمان	توسعه کرمان
۹۹۰/۰۰۰	کهگیلویه	سپو
۹۹۰/۰۰۰	ایلام	دهلران
۹۹۰/۰۰۰	اصفهان	بهینه سازی سپاهان
۱۴۱۹۰۰۰۰	جمع	

جدول پیش بینی شروع به تولید کارخانجات جدید سیمان سال ۱۳۸۹

ظرفیت	استان	پروژه
۲۴۰/۰۰۰	کرمان	زرین رفسنجان
۶۰۰/۰۰۰	مازندران	بهینه سازی مازندران
۹۹۰/۰۰۰	همدان	توسعه هگمتان
۱/۵۰۰/۰۰۰	قزوین	بهینه سازی آبیگ خط ۱
۹۹۰/۰۰۰	خراسان شمالی	توسعه بجنورد
۹۹۰/۰۰۰	خراسان شمالی	لار سبزوار
۱/۸۰۰/۰۰۰	بوشهر	ساروج بوشهر
۱/۰۵۰/۰۰۰	اصفهان	نائین
۹۹۰/۰۰۰	اصفهان	توسعه سپاهان
۱/۰۰۰/۰۰۰	مرکزی	عمران انارک
۱/۰۰۰/۰۰۰	خراسان رضوی	تربت زاوه
۱۱۴۵۰۰۰۰	جمع	

جدول پیش بینی شروع به تولید کارخانجات جدید سیمان سال ۱۳۸۸

ظرفیت	استان	پروژه
۹۰/۰۰۰	فارس	بهینه سازی استهبان
۹۹۰/۰۰۰	خراسان رضوی	توسعه شرق
۹۹۰/۰۰۰	گیلان	گیلان سبز
۱/۵۰۰/۰۰۰	خوزستان	توسعه خوزستان
۱/۵۰۰/۰۰۰	قزوین	بهینه سازی خط ۶ آبیگ
۱/۰۰۰/۰۰۰	آذربایجان غربی	خوی
۱/۰۰۰/۰۰۰	خراسان جنوبی	باقران
۱/۰۰۰/۰۰۰	آذربایجان غربی	سردار
۱/۰۰۰/۰۰۰	قم	نیزار قم
۱/۰۰۰/۰۰۰	ایلام	توسعه ایلام
۱۰۰۷۰۰۰۰	جمع	